

UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA MUSIQA MADANIYATI FANINI O'QITISH ORQALI O'QUVCHI YOSHLARNI TARBIYASHNING ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARI

Ahmedov Bahodir Sayfiddinovich
NamDPI ART pedagogika kafedrası v.b dotsenti,
Axmadjonova Dinora Baxromjon qizi
NamDPI Musiqa ta'limi yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumta'lim maktablarida musiqa madaniyati fanini o'qitish jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarning qo'llanilishi va o'quvchi yoshlarni tarbiyalashdagi ahamiyatini tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: musiqa madaniyati, pedagogik texnologiyalar, o'quvchilar tarbiyasi, umumta'lim maktablari.

Kirish

Musiqa madaniyati fani umumta'lim maktablarida o'quvchilarning estetik rivojlanishi va madaniy tafakkurini shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Bu fan orqali o'quvchilar musiqa va san'atning ahamiyatini anglash, ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, shuningdek, jamoa bilan ishlash va hamkorlik qilish ko'nikmalarini o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Musiqa madaniyati darslari nafaqat nazariy bilimlarni berish, balki amaliy mashg'ulotlar orqali o'quvchilarning hissiy va ijodiy qobiliyatlarini oshirishga ham qaratilgan. O'quvchilar musiqa asarlarini tinglash, tahlil qilish va o'z ijodiy ishlanmalarini yaratish jarayonida, ular o'zlarining shaxsiy tajribalari va his-tuyg'ularini ifoda etish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Umumta'lim maktablarida musiqa madaniyati fanining o'rni nafaqat badiiy bilimlarni berish, balki o'quvchilarning umumiy madaniyatini oshirishda ham muhimdir. Bu fan o'quvchilarga turli xalqlarning musiqa merosi, ularning tarixiy va madaniy kontekstini o'rganish imkoniyatini taqdim etadi. Shuningdek, musiqa madaniyati darslari orqali o'quvchilar musiqiy asarlarni ijro etish, ularni o'zlashtirish va o'z ijodiy yondashuvlarini shakllantirish jarayonida o'zaro fikr almashish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'qitish jarayonida muhim ahamiyatga ega. Ular o'quvchilarning qiziqishini oshirish, darslarni interaktiv va qiziqarli qilish, hamda o'quv jarayonini samarali tashkil etish imkonini beradi. Musiqa madaniyati darslarida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, masalan, audio va video materiallar, interaktiv taqdimotlar va onlayn resurslar, o'quvchilarning musiqa va san'atga bo'lgan qiziqishini yanada oshiradi. Bunday usullar

o'quvchilarga o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash, yangi ko'nikmalarni o'zlashtirish va mustaqil o'rganish imkoniyatini yaratadi.

Shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'qituvchilarga darslarni yanada samarali tashkil etish, o'z bilimlarini yangilash va pedagogik yondashuvlarini takomillashtirish imkoniyatini beradi. O'qituvchilar dars jarayonida interaktiv metodlar va texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarni faollashtirishi, ularning fikrini tinglashi va darsga jalb etishi mumkin. Bu esa o'quvchilarning o'z-o'zini ifoda etish qobiliyatini oshiradi va ularni o'qitish jarayonida faol ishtirok etishga undaydi.

Musiqqa madaniyati fanining ta'limdagi roli

Musiqqa madaniyati fani ta'lim jarayonida muhim o'rin egallaydi. Bu fan o'quvchilarning shaxsiyati va ijtimoiy hayotida o'ziga xos ta'sir ko'rsatadi. Musiqqa, nafaqat san'at turi sifatida, balki kommunikatsiya va ijtimoiy aloqalar vositasi sifatida ham muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar musiqqa orqali o'z his-tuyg'ularini ifoda etish, boshqalar bilan o'zaro aloqalar o'rnatish va ijtimoiy muhitda o'z o'rnini topish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Musiqqa madaniyati, shuningdek, o'quvchilarning etnik va madaniy identifikatsiyasini mustahkamlashga yordam beradi, bu esa ularning dunyoqarashini kengaytiradi va turli xil madaniyatlar bilan tanishish imkonini beradi.

Musiqqa fanining tarbiyaviy jihatlari ham juda muhimdir. Musiqqa ta'limi o'quvchilarga muayyan ahloqiy qadriyatlar, mas'uliyat va mehnatsevarlikni o'rgatadi. Musiqqa asarlarini ijro etish jarayoni, o'quvchilarga jamoada ishlash, birgalikda maqsadlarga erishish va o'zaro hurmatni o'rgatadi. Bunday ko'nikmalar, nafaqat musiqqa sohasida, balki hayotning boshqa jabhalarida ham foydali bo'ladi. Musiqqa orqali o'quvchilar o'zlarini ifoda etishga, ijodiy fikrlashga va muammolarni hal qilishga o'rganadilar, bu esa ularning umumiy intellektual rivojlanishiga xizmat qiladi.

Umuman olganda, musiqqa madaniyati fani ta'lim jarayonida o'quvchilarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Musiqqa orqali o'quvchilar nafaqat san'atni o'rganadilar, balki hayotga nisbatan yangi qarashlarni ham egallaydilar. Buning natijasida, ularning kreativ salohiyati, ijtimoiy ko'nikmalari va estetik hissiyotlari yanada rivojlanadi. Musiqqa ta'limi, shubhasiz, o'quvchilarning hayotiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va ularni kelajakda muvaffaqiyatli shaxslar sifatida shakllantiradi. Musiqqa madaniyati fani ta'lim jarayonida o'quvchilarning shaxsiyati va ijtimoiy hayotidagi muhim rol o'ynaydi. Musiqqa, o'z navbatida, o'quvchilarga o'z his-tuyg'ularini ifodalash, o'zaro muloqot qilish va jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Musiqqa madaniyati orqali o'quvchilar o'zaro hamjihatlik, sabr-toqat va empatiya kabi ijtimoiy qadriyatlarni o'rganadilar. Bu jarayon, shuningdek, o'quvchilarga turli madaniyatlar

va an'analar bilan tanishish imkonini berib, ularning dunyoqarashini kengaytiradi. Musiqa fani tarbiyaviy jihatdan ham ahamiyatga ega. Bu fan o'quvchilarda estetik didni shakllantirish, musiqiy asarlarni tahlil qilish va ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Musiqa ta'limi, o'z navbatida, o'quvchilarning kreativ salohiyatini ochib berish bilan birga, ularni muammolarni hal qilishda ijodiy yondashuvga undaydi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonida muhim o'rin egallaydi. Ular o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. Ushbu texnologiyalar o'quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga olish, ularning motivatsiyasini oshirish va tajribaviy o'rganishni rag'batlantirishga qaratilgan. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni aniqlash, ularning ta'lim jarayonidagi ahamiyatini tahlil qilishda bir qator omillarni ko'rib chiqish zarur.

Birinchidan, zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'quv jarayonini innovatsion yondashuvlar orqali boyitadi. Masalan, interaktiv ta'lim platformalari, elektron darsliklar, onlayn kurslar va boshqa raqamli vositalar o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash va yangi ma'lumotlarni osonlik bilan olish imkonini beradi. Bunday texnologiyalar o'quvchilarning o'z-o'zini o'rganish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi, chunki ular o'z vaqtida va o'z qiziqishlariga mos ravishda ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Ikkinchidan, zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'qituvchilarga o'quv jarayonini yanada samarali boshqarish imkoniyatini beradi. O'qituvchilar o'z darslarini interaktiv va qiziqarli qilish uchun turli xil texnologik vositalardan foydalanishlari mumkin. Bu esa o'quvchilarning diqqatini jalb qilish va ularda o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar zamonaviy texnologiyalar yordamida o'z darslarini shaxsiylashtirish, o'quvchilar bilan yanada yaqin aloqada bo'lish va ularning o'zaro muloqotini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Uchinchidan, zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. O'quv jarayonida guruhli ishlar, muhokamalar va boshqa interaktiv faoliyatlar orqali o'quvchilar bir-biri bilan muloqot qilish, fikr almashish va hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini o'zlashtiradilar. Bu esa ularning jamoada ishlash qobiliyatini oshiradi va kelajakda ijtimoiy hayotda muvaffaqiyatli bo'lishlariga yordam beradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llashda o'quvchilarning tarbiyalash jarayonida qo'llaniladigan metodlar ham muhim ahamiyatga ega. Bunday metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini, ijodkorligini va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. O'qituvchilar o'quvchilarda o'z-

o‘zini baholash va o‘z fikrlarini ifoda etish ko‘nikmalarini shakllantirishda yordam berishlari kerak.

Umuman olganda, zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va ko‘p qirrali qilishga yordam beradi. Ular o‘quvchilarning bilim olish jarayonida faol ishtirok etishini ta'minlaydi va ularni kelajakda muvaffaqiyatli insonlar sifatida tarbiyalashda muhim rol o‘ynaydi.

Interfaol o‘qitish usullari

Interfaol o‘qitish usullari musiqa madaniyati fanida o‘quvchilarning faol ishtirokini ta'minlashga qaratilgan pedagogik yondashuvlarni o‘z ichiga oladi. Ushbu usullar o‘quv jarayonida o‘quvchilarni faollashtirish va ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Musiqa madaniyati darslarida interfaol o‘qitish usullarini qo‘llash, o‘quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy ko‘nikmalar bilan birlashtirish imkonini beradi. Bu jarayonda o‘quvchilar turli xil musiqa asarlarini tinglash, tahlil qilish va ijro etish orqali o‘z bilimlarini mustahkamlashadi.

Natijada, interfaol o‘qitish usullari musiqa madaniyati fanida o‘quvchilarning faol ishtirokini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu usullar, o‘quvchilarning ijodiy fikrlashlarini, hamkorlikda ishlash ko‘nikmalarini va mustaqil o‘rganish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Musiqa madaniyati orqali tarbiyani rivojlantirish

Musiqa madaniyati fanini o‘qitish, o‘quvchilarda estetik va madaniy qadriyatlarni shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi. Musiqa, insoniyat tarixida muhim o‘rin tutgan va turli madaniyatlar bilan bog‘liq bo‘lgan san’at shakli sifatida, o‘quvchilarga nafaqat estetik taassurotlar berishi, balki ularning madaniy identifikatsiyasini ham mustahkamlashi mumkin. Musiqa orqali o‘tiladigan darslar, o‘quvchilarga o‘z his-tuyg‘ularini ifoda etish, ijodiy fikrlash va guruhda ishlash ko‘nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Musiqa madaniyati fanini o‘qitish, o‘quvchilarga turli xalqlarning musiqa an'analarini tanishtirish orqali ularning madaniy bilimlarini kengaytiradi va madaniyatlararo muloqotni rivojlantiradi. Bunda, o‘quvchilarning turli madaniyatlar va ularning musiqiy an'analariga bo‘lgan qiziqishini oshirish muhimdir. Musiqa, o‘ziga xos simfoniyalari va ritmlari bilan, o‘quvchilarga boshqa madaniyatlarning ruhini va hissiyotlarini tushunish imkoniyatini beradi.

Tarbiyaviy natijalar esa, musiqa madaniyati fanini o‘qitish jarayonida o‘quvchilarning ijtimoiy va madaniy ko‘nikmalarini rivojlantirishda o‘z ifodasini topadi. O‘quvchilar, musiqa orqali bir-birlari bilan muloqot qilish, hamkorlik qilish va o‘zaro hurmatni shakllantirish imkoniyatini topadilar. Musiqa darslari davomida o‘quvchilar o‘zaro fikr almashish va birgalikda ijodiy faoliyatlarni amalga oshirish orqali bir-birlariga yordam berish ko‘nikmalarini o‘zlashtiradilar.

Amaliy tadqiqotlar va tajribalar

Umumta'lim maktablarida o'tkazilgan amaliy tadqiqotlar va tajribalar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish, o'quvchilarning akademik muvaffaqiyatlarini yaxshilash, shuningdek, ularning shaxsiy rivojlanishlarini qo'llab-quvvatlash maqsadida amalga oshiriladi. Ushbu tadqiqotlar, asosan, o'quvchilarning o'qish, yozish, matematik va boshqa asosiy ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Olib borilgan amaliy tadqiqotlar natijalari, ko'pincha, ta'lim jarayonida o'quvchilarning qatnashuvini va motivatsiyasini oshirishga qaratilgan innovatsion metodlar va texnologiyalarni joriy etish orqali erishiladi. Misol uchun, interaktiv ta'lim usullari va raqamli texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilar o'rganish jarayonida faol ishtirok etadilar, bu esa ularning o'rganish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Shuningdek, o'quvchilarning o'zaro muloqot qilish qobiliyatlari, ijodkorliklari va tanqidiy fikrlash ko'nikmalari ham o'sadi. Shu tarzda, amaliy tadqiqotlar va tajribalar ta'lim tizimining sifatini oshirishga xizmat qiladi va kelajakda ta'lim jarayonlarini yanada takomillashtirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Umumta'lim maktablarida o'tkazilgan amaliy tadqiqotlar va tajribalar natijalari shuni ko'rsatadiki, o'quvchilarning ta'limga bo'lgan munosabatlari ijobiy o'zgarishlarga yuz tutdi. Olingan ma'lumotlar tahlili shuni anglatadiki, interfaol usullar orqali ta'lim berish o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali va qiziqarli qiladi. Bu esa ularning akademik muvaffaqiyatlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Muammolar va echimlar

Musiqqa madaniyati fanini o'qitishda bir qator muammolar mavjud bo'lib, bu muammolar ta'lim jarayonining sifatini pasaytiradi hamda o'quvchilarning musiqa san'atiga bo'lgan qiziqishini kamaytiradi. Birinchidan, o'qituvchilarning malakasi va tajribasi masalasi alohida ahamiyatga ega. Ko'plab o'qituvchilar musiqa fani bo'yicha yetarlicha tayyorgarlik ko'rmagan, bu esa o'quvchilarga yetarli bilim va ko'nikmalarni berishda qiyinchiliklarga olib keladi. O'qituvchilarning professional rivojlanishi uchun muntazam ravishda seminarlar va master-klasslar tashkil etish, shuningdek, musiqa pedagogikasiga oid ilmiy tadqiqotlar olib borish zarur.

Ikkinchidan, o'quv dasturlarining zamonaviy talablarga javob bermasligi muammosi mavjud. Ko'plab o'quv dasturlari an'anaviy yondashuvlar asosida tuzilgan bo'lib, zamonaviy musiqiy janrlarga, texnologiyalarga va o'quvchilarning qiziqishlariga javob bermaydi. O'quv dasturlarini yangilash va ularni zamonaviy musiqa madaniyatiga moslashtirish zarur. Bu jarayonni amalga oshirish uchun tajribali mutaxassislardan iborat jamoalar tuzish, yangi o'quv materiallari ishlab chiqish va ularni sinovdan o'tkazish kerak.

Uchinchidan, musiqa ta'limida moddiy-texnik bazaning yetarli darajada rivojlanmaganligi ham muhim masala hisoblanadi. O'quv muassasalarining ko'plab musiqa jihozlari va asboblari yetishmaydi, bu esa o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini shakllantirishda to'sqinlik qiladi. Musiqa ta'limini rivojlantirish uchun maktablar va kollejlardan tomonidan zamonaviy musiqa asboblari, akustik jihozlari va boshqa zaruriy materiallarni ta'minlash zarur. Shuningdek, musiqa o'qituvchilari uchun maxsus laboratoriyalar va ijodiy studiyalar tashkil etish ham muhimdir.

To'rtinchidan, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish muammosi ham dolzarbdir. O'quvchilar ko'pincha musiqa ta'limiga nisbatan qiziqishlarini yo'qotishadi, bu esa ularning muvaffaqiyatsizlikka olib kelishi mumkin. Motivatsiyani oshirish uchun o'quv jarayonini interfaol va qiziqarli qilish zarur. Musiqa madaniyati fanida gamifikatsiya, loyihalar va ijodiy ishlar orqali o'quvchilarning faolligini oshirish mumkin. O'quvchilarga o'z ijodiy ishlari va musiqiy tajribalari bilan bo'lishish imkoniyatini berish, ularni musiqiy tadbirlarda ishtirok etishga rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega.

Natijada, musiqa madaniyati fanini o'qitishda mavjud muammolarni hal etish uchun o'qituvchilarni malakasini oshirish, o'quv dasturlarini yangilash, moddiy-texnik bazani mustahkamlash va o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish zarur. Ushbu chora-tadbirlar ta'lim sifatini yaxshilash va o'quvchilarning musiqa san'atiga bo'lgan qiziqishini oshirishga xizmat qiladi. Musiqa madaniyati fanining ahamiyatini anglash va uni rivojlantirish uchun keng qamrovli yondashuvlar talab etiladi.

Xulosa

Musiqa madaniyati fanining o'qitilishi jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash, ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada, musiqa madaniyati fanining o'qitilishi jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarning qo'llanilishi bilan bog'liq asosiy xulosalar keltiriladi. Birinchi navbatda, o'quvchilarning musiqa madaniyati sohasidagi bilim va ko'nikmalarini oshirishda interaktiv ta'lim metodlarining qo'llanilishi muhimdir. Bu metodlar orqali o'quvchilar o'z fikrlarini erkin ifoda etish, guruhda ishlash va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bunday yondashuv, o'quvchilarning musiqa madaniyatiga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularni faol ishtirok etishga undaydi.

Ikkinchidan, zamonaviy texnologiyalar, masalan, multimedia vositalari va internet resurslari, musiqa madaniyati fanini o'qitishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilar ushbu vositalardan foydalanib, o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishi mumkin. Masalan, video va audio materiallar, interaktiv dasturlar

orqali o‘quvchilarga turli musiqa janrlari, ularning tarixi va rivojlanishi haqida kengroq ma'lumot berish mumkin. Bunday resurslar yordamida o‘quvchilar o‘z bilimlarini amaliyotda qo‘llash imkoniyatiga ega bo‘ladilar, bu esa ularning o‘rganish jarayonini yanada samarali qiladi.

Shuningdek, pedagogik texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘qituvchilar o‘quvchilarning individual xususiyatlarini inobatga olishlari mumkin. Har bir o‘quvchi o‘ziga xos qobiliyat va qiziqishlarga ega, shuning uchun ta’lim jarayonida shaxsiy yondashuvni ta’minlash muhimdir. Zamonaviy texnologiyalar yordamida o‘qituvchilar o‘quv dasturlarini shaxsiylashtirish va har bir o‘quvchining ehtiyojlariga mos ravishda moslashtirish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Bu esa o‘quvchilarning muvaffaqiyatlarini oshirishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Botirkhanovich, S. B. (2024). The Structure of Kashkar Rubab, And Methods of Their Execution. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 5(1), 19-22.
2. Shokirkhonov, B. (2026, February). DEVELOPMENT OF STUDENTS’PERFORMING AND MUSICAL ABILITIES THROUGH INSTRUMENTS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 77-79).
3. Botirxonovich, S. B. (2025). MUSIQA NAZARIYASI FANIDAN TALABALARNING MUSTAQIL TA’LIMINI TASHKIL ETISH METODIKASI. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(7), 139-150.
4. Toshmatov, G. U. O. (2026). Musiqa ta’limi jarayonida sun’iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. *Science and Education*, 7(2), 195-201.
5. Тошматов, Г., & Турдалиева, О. (2023). ТАЛАБАЛАРНИ МУСТАҚИЛ ИШЛАШГА ҚИЗИҚТИРИШ ОМИЛЛАРИ. Универсальная индексная библиотека Евразийского журнала академических исследований, 3(6), 162-166.
6. Olimjonovich, T. G., & Komiljanovna, D. G. (2022). The Importance of the Festival “East Songs” in the Introduction and Development of National Classical Music of the Peoples of the East. *Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science*, 3(6), 195-199.
7. Abduraimov, S. (2024). METHODS OF USING PRACTICAL METHODS IN MUSIC CULTURE LESSONS IN HIGH SCHOOLS. *Решение социальных проблем в управлении и экономике*, 3(6), 22-25.
8. Abduraimov, S. Z. (2024). MUSIQA TO ‘GARAKLARI ASOSIDA O ‘QUVCHILARDA MILLIY RUHIYAT TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI. *Inter education & global study*, (5 (1)), 44-51.
9. Erdonov, S. B., Maxmudov, A. V., Abduraimov, O. S., Allamurotov, A. L., Mavlanov, B. J., & Mamatkasimov, O. T. (2023). On Reserves of *Hippophae rhamnoides* L. Fruit on the Territory of the Zarafshan National Nature Park of Uzbekistan. *American Journal of Plant Sciences*, 14, 946-954.
10. Asrakulova, A. (2025). ECONOMIC VIEWS OF ABU NASR FORABI. *Инновационные исследования в науке*, 4(2), 65-68.
11. Nabievna, A. A. (2025). ECONOMIC THOUGHTS OF YUSUF KHOS KHOJIB. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 3(2), 212-214.

12. Asrakulova, A. (2025, February). HISTORICAL-PHILOSOPHICAL AND PUBLIC ADMINISTRATION ISSUES IN NIZAMULMULK'S "SIYOSATNOMA". In Международная конференция академических наук (Vol. 4, No. 2, pp. 85-88).
13. Jurayeva, G. (2025). TALABALARNING O'ZBEK XALQ CHOLG'ULARIDA IJROCHILIK MAHORATLARINI OSHIRISHDA USTOZ-SHOGIRD AN'ANALARINING O'RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 535538.
14. Jurayeva, G. (2024). MUSIQA FANIDA XALQ CHOLG'ULARINI O'RGATISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH. *Universal Science Perspectives International Scientific Practical Journal*, 1(1).
15. Jo'Rayeva, G. Z. Q. (2026). STEM yondashuvi asosida musiqa nazariyasi ta'limini rivojlantirish yo'llari. *Science and Education*, 7(2), 169-174.
16. Akhmedov, B. (2026, February). THE ROLE OF MUSIC IN THE FORMATION OF PERSONALITY. In International Conference on Social Sciences & Humanities (Vol. 2, No. 2, pp. 72-76).
17. Akhmedov, B. (2026, February). TECHNICAL AND EXPRESSIVE ASPECTS OF THE CONDUCTING APPARATUS. In International Conference on Social Sciences & Humanities (Vol. 2, No. 2, pp. 68-71).
18. Ahmedov, B. S. (2026). Umumta'lim maktablari musiqa darslarida musiqa tinglash jarayonining metodik asoslari. *Science and Education*, 7(2), 182-187.
19. Tajiboyev, E. (2025). O'ZBEK MILLIY QADRIYATLARINING TARIXIY MEROSI VA ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O'RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3).
20. Tajiboev, E. (2025). ORGANIZATION OF AN OUT-OF-CLASS MUSIC CLUB IN COMPREHENSIVE SECONDARY SCHOOLS. *Развитие и инновации в науке*, 4(2), 13-16
21. Tajiboyev, E. M. (2026). Scientific and pedagogical foundations of developing the skills of listening to national music in higher education system. *Science and Education*, 7(1), 1038-1043.
22. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). O'quvchilarning STEAM ta'lim texnologiyalarini qo'llash asosida muammolarni yechish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(2), 157-161.
23. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqiy mashg'ulotlar orqali talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(3), 388-391.
24. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqa ta'limida STEM texnologiyalari va milliy musiqa integratsiyasi. *Science and Education*, 7(3), 392-395.
25. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta'limi yo'nalishi talabalarida ritmik kompetensiyani rivojlantirishning metodik asoslari. *Science and Education*, 7(1), 960-965.
26. Odilova, G. (2025). MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA BOLALAR BILAN ISHLASHDA MULOQOT TEXNOLOGIYASIDA. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 367-370.
27. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta'limi orqali bolaga emotsional yondashish tendensiyalari. *Science and Education*, 7(2), 162-168.
28. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).

29. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
30. Joraxanovich, G. J. (2025). XIX ASR OHIRI XX ASR BOSHLARIDA YEVROPADA MUSIQA PSIXOLOGIYASI RIVOJLANISHI. *Научный Импульс*, 4(37), 157-161.
31. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025, December). RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA PEDAGOGIKA YO 'NALISHI TALABALARI KREATIV FIKRLASH KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION METODIKASI. In Partner conferences of the International Scientific Journal Research Focus (Vol. 1, No. 1, pp. 1156-1159).
32. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025). MUSIQA TA'LIMINI BARCHA TALABALAR UCHUN INKLYUZIV TARTIBDA TASHKIL ETISH. "Iqtidorli talabalar ilmiy xabarlari" ilmiy-uslubiy jurnali, 1(2), 3-9.